

7.0 Príomhshuimh na Gníomhaíochta

7.4 Ceantar na gCeithre Cúirteanna

Ghabh an 1ú Cathlán de Bhriogáid Bhaile Átha Cliath faoi stiúir an Cheannfoirt Edward Daly seilbh ar na Ceithre Cúirteanna (cúirteanna dlí) agus ar na sráideanna máguaird ar bhruach thuaidh na Life, nach mór míle siar ó Ard-Oifig an Phoist. Ceantar straitéiseach ab ea é seo toisc go ndeachaigh an príomhbhealach idir na bheairicí míleata go dtí iarthar na cathrach agus Ard-Oifig an Phoist thar a bhráid. Cé go mbíodh 400 duine ina chathlán de ghnáth, níor tháinig amach an lá sin ach 150, ach d'fhás na líonta thar an gcéad chúpla lá eile de réir mar a scaipeadh an scéal faoin Éirí Amach. Bhí an ceanncheathrú ag an mbealach isteach chuig Aontas Bhaile Átha Cliath Thuaidh (Ospidéal Naomh Labhráis) ar Shráid Brunswick (ó thuaidh ón gceantar a léirítear ar an léarscáil).

Bhí an 1ú Cathlán páirteach sa chuid ba fhíochmhaire den troid san Éirí Amach. Tharla an chéad scirmis tráthnóna Dé Luain nuair a fuair na hÓglaigh sna Ceithre Cúirteanna an lámh in uachtar ar pháirtí Lannairí (marcra) a bhí i gcoimhdeacht leoraithe a bhí lódálte le hairm. Ar an gCéadaoin, ghabháil na hÓglaigh seilbh ar dhá shuíomh de chuid na naimhde sa cheantar, an Bridewell a bhí i seilbh na bpóilíní agus Beairic Linenhall, a bhí i seilbh cléireach aimsearman gan arm.

Faoi Déardaoin bhí an ceantar scoilte le líne chosanta ag reisimintí South Staffordshire agus Sherwood Forest. Thosaigh troid fhíochmhair, go háirithe i gceantar Shráid an Rí Thuaidh, áit ar dhúnmharaigh saighdiúirí

Reisimint South Staffordshire roinnt sibhialtach. Leanadh leis an troid go dtí tráthnóna Dé Sathairn nuair a thosaigh an scéala faoi ghéilleadh an Phiarsaigh ag teacht amach. Dúradh gur thaispeáin an Ceannfort Daly an-bhuaireamh faoin bpobal sibhialtach; ghlac sé ceannas ar bhácús Monk's agus d'eagraigh sé go ndáilfí arán ar an bpobal áitiúil.

7.4

Ceantar na gCeithre Chúirteanna

Map showing part of the Four Courts area. (Ordnance Survey, 1:2,500 (25 inches to mile), Dublin, sheet XVIII, 1911; scale altered).

7.4 Ceantar na gCeithre Chúirteanna

The Four Courts as viewed from across the Liffey. (Lawrence, R1655).

7.4 Ceantar na gCeithre Chúirteanna

The Four Courts. (Dublin and the “Sinn Féin” Rising, Wilson Hartnell & Co., 1916).

7.4 Ceantar na gCeithre Chúirteanna

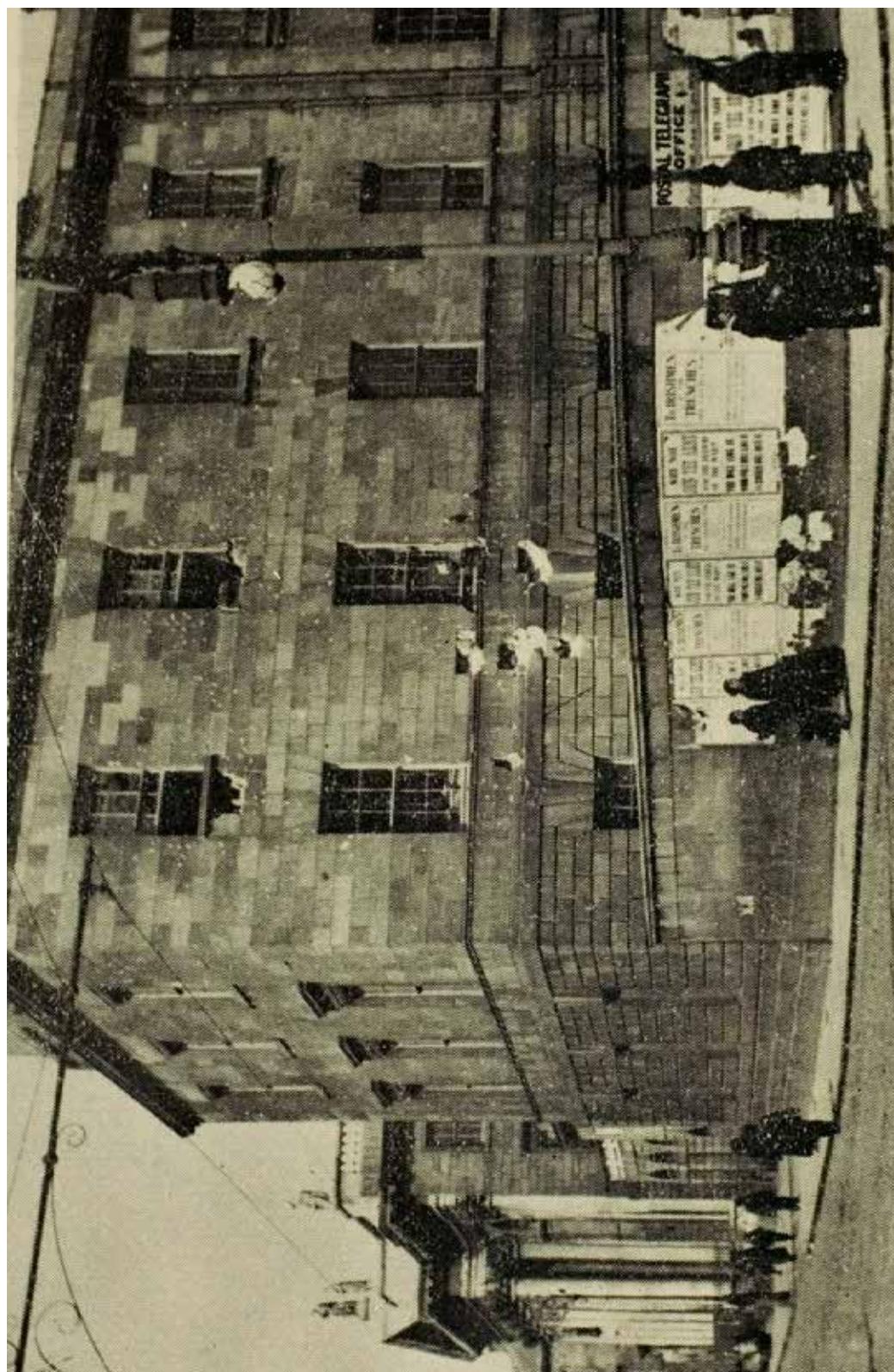
Commandant Ned Daly. (Keogh 24)

7.4 Ceantar na gCeithre Chúirteanna

IMAGE NOT SUPPLIED

A troop of cavalry passing through a barricade beside the Four Courts after the surrender.
(Manchester Guardian History of the War, 16 Aug. 1916).

7.4 Ceantar na gCeithre Chúirteanna

The pock-marked walls of the Four Courts testify to the fighting. Recruiting posters for the British army were plastered on the walls. (Capuchin Annual, 1966).

7.4

Ceantar na gCeithre Chúirteanna

An entrance to the Four Courts barricaded with furniture as seen after the surrender.
(Manchester Guardian History of the War, 16 Aug. 1916)

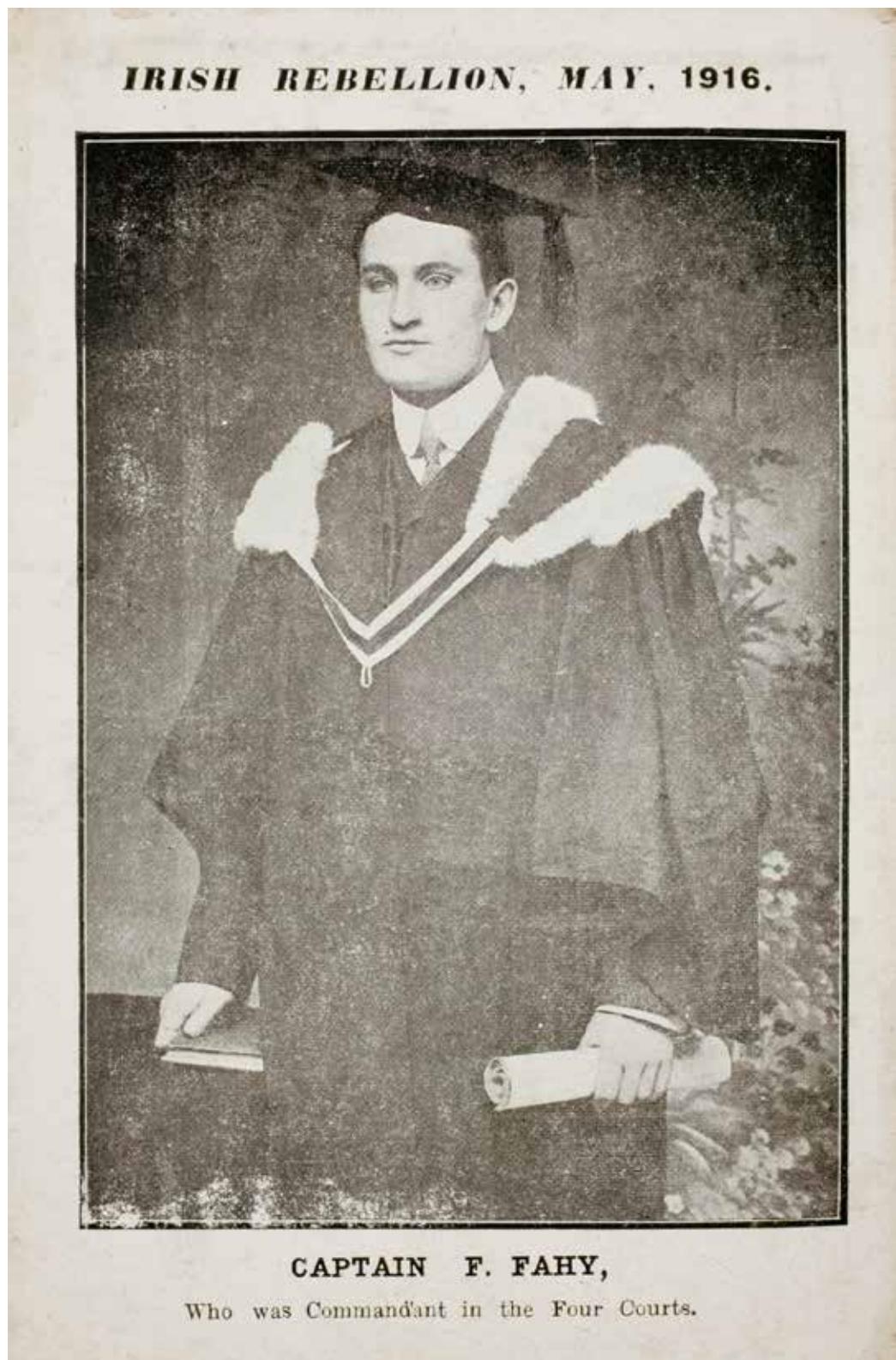
7.4 Ceantar na gCeithre Chúirteanna

Lieutenant Peter Clancy was attached to the 1st Battalion and was in action in the Four Courts area. (Keogh 10).

7.4

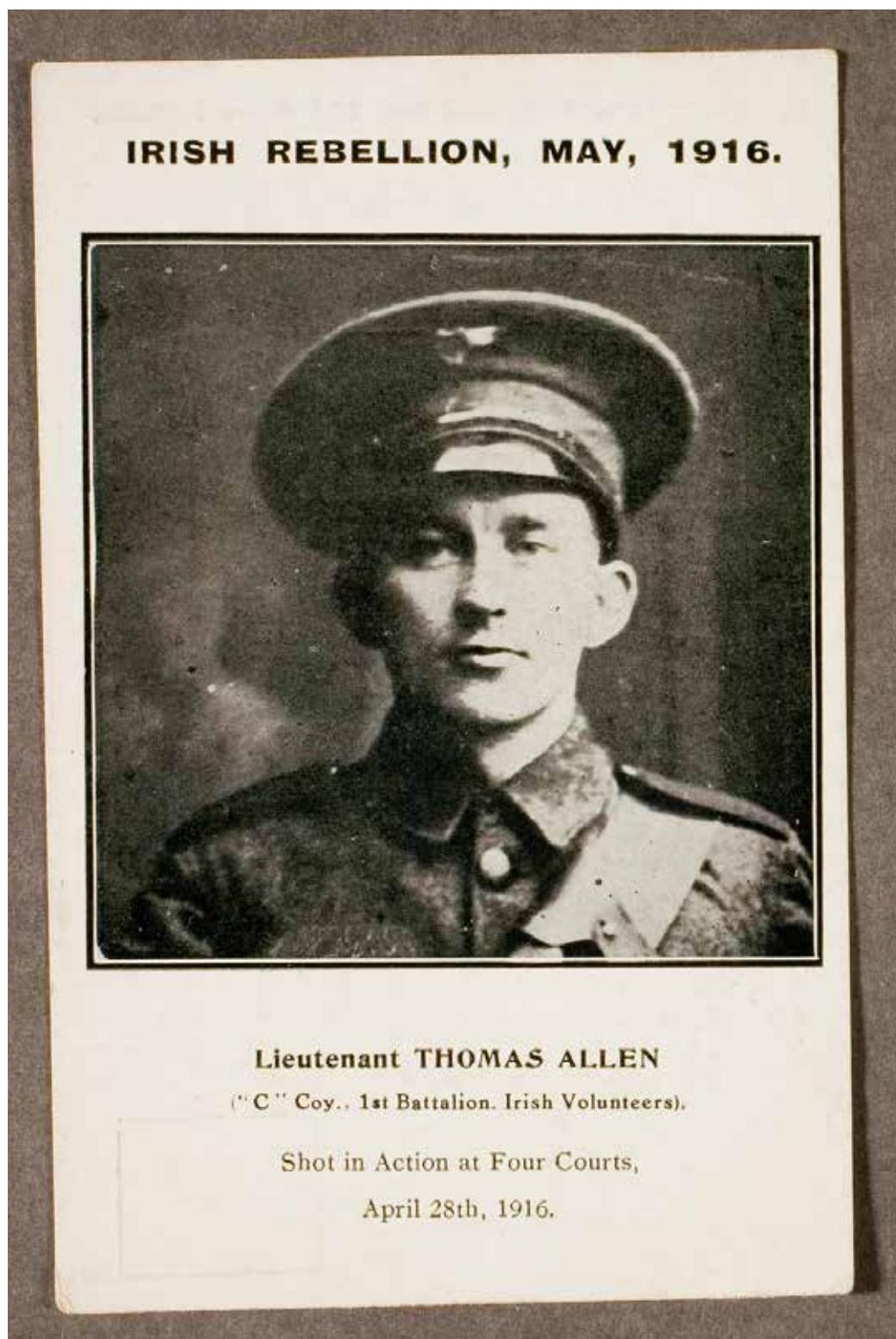
Ceantar na gCeithre Chúirteanna

A commemorative postcard for Frank Fahy. He was sentenced to ten years penal servitude. (Album 113).

7.4

Ceantar na gCeithre Chúirteanna

A commemorative postcard for Lieutenant Thomas Allen. He was a native of the Moyvalley area of Co. Meath. Aged twenty-nine, he was wounded at the Four Courts and died in the Richmond Hospital. He was survived by a widow and three children. (O'Mahony Album).